

Dosarul nr. 2rci-70/23
2-19159148-01-2rci-1209023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. N. Iordachi)
Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, V. Buhnaci, I. Secieru)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, S.Iorgov, O. Cojocar)

DECIZIE

15 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina,

în cauza de insolvență, la cererea introductivă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”,

împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina,

c o n s t a t ă:

La 07 octombrie 2019, reprezentantul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Vitalie Cojocar, a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de întreprindere.

Prin încheierea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de reprezentantul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Vitalie Cojocar.

La 25 octombrie 2019, creditorul Diana Cuzimuc a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”.

Prin încheierea din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost primită spre examinare cererea introductivă depusă de Diana Cuzimuc privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a conexat cauza civilă nr. 2i-721/19, intentată la cererea creditorului Diana Cuzimuc privind intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, la cauza inițială, 2i-677/2019, intentată la cererea

introdusivă depusă de reprezentantul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Vitalie Cojocaru, privind intentarea procesului de insolabilitate față de întreprindere.

Prin hotărîrea din 29 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea introdusivă depusă de reprezentantul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Vitalie Cojocaru, cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate și cererea introdusivă depusă de către creditorul Diana Cuzimuc privind declararea insolabilității Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”. S-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, în calitate de administrator a fost desemnat administratorul autorizat Alina Baidaus, deținătorul autorizației nr. 144 din 19 ianuarie 2015.

La data de 06 martie 2020, Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, a depus contestație asupra tabelului creanțelor privind radierea din tabel a creanței creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”, solicitând admiterea contestației și radierea din tabelul definitiv al creanțelor creanța creditorului Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”, ca fiind una litigioasă.

Ulterior, la 27 noiembrie 2020, Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, a depus cerere de completare a contestației depuse asupra tabelului creanțelor privind radierea din tabel a creanței creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”.

La 25 mai 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, a depus contestație împotriva creanțelor admise și neadmise de administratorul insolabilității în tabelul definitiv al creanțelor debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, solicitând admiterea contestației în sensul formulat, validarea în tabelul definitiv a creanței Societății cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în mărime totală de 169 672,70 de lei, în calitate de creanță chirografară de rangul V; modificarea tabelului definitiv al creanțelor prin includerea creanței înaintate de Ruslan Dumbravă față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” de la rangul II la rangul VI și doar în valoarea creanței înaintată în interiorul termenului general de prescripție de 3 ani în mărime de 138 200 de lei, radierea din tabelul definitiv a creanței înaintată de Diana Cuzimuc față de creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în mărime de 477 269,45 de lei în calitate de creanță garantată și creanța în mărime de 704 261,52 de lei în calitate de creanță chirografară de rangul V, radierea din tabelul definitiv a creanței Societății cu Răspundere Limitată „Friends House” față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în mărime de 176 394,59 de lei, radierea din tabelul definitiv a creanței lui Vitalie Cojocaru față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în mărime de 253 461,33 de lei; radierea din tabelul definitiv a creanței Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” față de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în mărime de 6 123 850,52 de lei.

La data de 02 martie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, a depus cerere de concretizare a

contestației împotriva creanțelor admise de administratorul insolvenței în tabelul definitiv al creanțelor debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”.

Prin încheierea din 12 martie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediu Central, s-a admis renunțul Societății cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” la contestația depusă împotriva creanței chirografare de rangul V a Dianei Cuzimuc și a fost validată Diana Cuzimuc ca creditor chirografar de rangul V cu suma de 704 661 de lei.

Prin încheierea din 10 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, s-a admis contestația depusă de Cuzimuc Diana împotriva admiterii în tabelul definitiv al creanțelor SRL „Sapiens” a creanței Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan Exim”. S-a admis parțial contestația depusă de Societate cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” împotriva admiterii în tabel a creanței Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” și Societății cu Răspundere Limitată „Frineds House” și împotriva rangului creanței lui Vitalie Cojocaru și Ruslan Dumbravă admise de administratorul insolvenței în tabel. S-a modificat rangul creanței lui Vitalie Cojocaru admis în tabelul definitiv al creanțelor Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu suma de 253 461,33 de lei din creditor chirografar de rangul II în creditor chirografar de rangul VI. S-a validat Vitalie Cojocaru ca creditor chirografar de rangul VI cu suma de 253 461,33 de lei. S-a modificat rangul creanței lui Ruslan Dumbravă admis în tabelul definitiv al creanțelor Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu suma de 235 381,31 de lei din creditor chirografar de rangul II în creditor chirografar de rangul VI. S-a validat Ruslan Dumbravă ca creditor chirografar de rangul VI cu suma de 235381,31 de lei. S-a radiat din tabelul definitiv al creanțelor creanța Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan Exim” admisă de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Alina Baidaus, ca creanță chirografară de rangul V cu suma de 6 123 850 de lei. S-a explicat potențialului creditor Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” că urmează să intenteze proces separat de confirmare a creanței în privința sumelor solicitate prin cererea de validare a creanțelor. În rest, s-a respins contestația depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” împotriva tabelului definitiv al creanțelor Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” în partea admiterii în tabel a creanțelor Societății cu Răspundere Limitată „Friends Flouse” și a lui Vitalie Cojocaru. S-a validat Societatea cu Răspundere Limitată „Friends House” ca creditor chirografar de rangul V cu suma de 176 394,59 de lei. S-a obligat administratorul insolvenței să introducă rectificările corespunzătoare în tabelul definitiv al creanțelor.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 14 decembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” a declarat recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”. S-a casat parțial încheierea din 10 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, în partea admiterii contestației depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” împotriva creanței creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” incluse în tabelului definitiv al creanțelor întocmit în privința debitorului,

soluționând prin decizie problema în fond. S-a respins ca neîntemeiată contestația depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „SDS Ekip” împotriva creanței creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” incluse în tabelului definitiv al creanțelor întocmit în privința debitorului. S-a validat creanța creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” în sumă de 6123850 de lei ca creanță chirografară de rangul V. S-a obligat administratorul insolvenței Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens”, Alina Baidus, să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului și să includă în tabel creanța creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” în sumă de 6123850 de lei cu titlul de creanță chirografară de rangul V. În rest, încheierea s-a menținut fără modificări.

Prin decizia suplimentară din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins contestația depusă de Diana Cuzimuc împotriva admiterii în tabelul definitiv al creanțelor debitorului a creanței creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” ca creditor chirografar de rangul V cu suma de 6 123 850 lei.

La 22 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Găina, a depus cerere de revizuire, în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și deciziei suplimentare din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”.

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Găina, împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 27 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Găina, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de revizuire, cu restituirea spre rejudecare a cererii de revizuire împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de revizuire a remarcat că cererea de revizuire urma să întrunească condițiile de autenticitate a documentului electronic, invocând prevederile art. 16 alin. (1) al Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, însă acest act normativ a fost abrogat prin Legea nr. 124 din 19 mai 2022, în vigoare din 10 decembrie 2022.

Prin urmare, a susținut că la caz sunt aplicabile dispozițiile art. 73 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în partea ce ține de acțiunea în timp, care prevede că actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultractiv.

A menționat că, argumentul Curții de Apel Chișinău privind inadmisibilitatea cererii de revizuire, doar pe argumentul neîndeplinirii unui act de procedură defectuos, lipsa semnăturii, este unul drastic. Mai mult, în încheierea recurată Curtea de Apel Chișinău a indicat că această sarcină nu a fost realizată de către

recurentul Eremia Ion, or, cererea de revizuire a fost depusă de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina.

În virtutea art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 11 iulie 2023, fiind comunicată avocatului Sergiu Gaina, reprezentantul Dianei Cuzimuc, , prin intermediul poștei electronice, la 17 iulie 2023 (vol. III, f.d 25).

Astfel, recursul declarat de către Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, la 27 iulie 2023, este în termen.

La 12 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. III, f.d. 30-31), însă până la examinarea recursului intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referința.

În temeiul art. 426 alin. (2), (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Patric urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 447 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: a) părțile și alți participanți la proces; b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească; c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit. g) și h).

În temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În corespundere cu art. 450 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la 22 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, a depus cerere de revizuire, în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fără aplicarea semnăturii olografe sau semnăturii electronice avansată calificată.

Prin încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea soluției, instanța de revizuire a reținut că, Cuzimuc Diana, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, a depus cererea de revizuire fără ca aceasta să fie semnată corespunzător, în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (1) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de revizuire a aplicat un act normativ, care la momentul examinării cererii de revizuire era abrogat.

În context, Legea nr.91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic a fost abrogată din 10 decembrie 2022, prin Legea RM nr. 124 din 19 mai 2022.

Din sensul prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, rezultă că acțiunea actului normativ încetează dacă actul este abrogat.

Conform art.73 alin. (3) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în speță, instanța de revizuire urma să aplice Legea nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, întrucât la data adoptării încheierii din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Legea nr.91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, fiind abrogată, nu produce efecte juridice.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept de către instanța de revizuire la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina, de a casa încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, restituind spre rejudecare problema soluționată, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Diana Cuzimuc, reprezentată de avocatul Sergiu Gaina.

Se casează încheierea din 11 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență, la cererea introductivă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”, cu restituirea spre

rejudecare problema soluționată, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos